

ÎNCHEIERE

6 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea Individuală „Alexandra Ciabaniuc”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Direcției generale transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău împotriva Întreprinderii Individuale „Alexandra Ciabaniuc” cu privire la încasarea sumei

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 6 aprilie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău și modificată hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 16 noiembrie 2016, prin majorarea datoriei încasate

constată:

La 11 martie 2016, Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎI „Alexandra Ciabaniuc” cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a invocat că în baza deciziilor Consiliului municipal Chișinău nr. 3/12 din 31 ianuarie 2002, nr. 20/3 din 23 august 2002, nr. 4/21-5 din 19 decembrie 2003, Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău a semnat contractele de locațiune cu ÎI „Alexandra Ciabaniuc” privind darea în locațiune pentru folosire, încăperea cu suprafață de 62,5 m.p. din pasajul subteran din str. Calea Ieșilor mun. Chișinău, încăperea cu suprafața de 85,1 m.p. din pasajul subteran din bd. Negruzzi mun. Chișinău și încăperea cu suprafața de 38,8 m.p. din pasajul subteran din str. A. Russo 59/6 mun. Chișinău.

Menționează că la 21 mai 2014, de către organul de urmărire penală a fost pornită o cauza penală cu nr. 2014011042, pe factorii de decizie la desfășurarea activităților comerciale în pasajele subterane din mun. Chișinău unor agenți economici care refuză achitarea chiriei, iar în baza ordonanței de percheziție din

28 iulie 2014, la Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău au fost ridicate contractele de locațiune și lista calculului pentru arendă la pasajele subterane pentru anii 2010-2014.

Indică că în baza autorizațiilor și ordonanței Direcției Poliției mun. Chișinău nr. 9937 din 13 august 2014 privind inspectarea financiară tematică privind legalitatea transmiterii în chirie a spațiilor din pasajele subterane și corectitudinea calculării plății respective la Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău în perioada de activitate 1 ianuarie 2010-31 august 2014, a fost efectuat și întocmit actul privind rezultatele inspectării financiare tematice la Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău.

Relevă că în baza actului de verificare a suprafeței efectuat de către Inspekția Financiară pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova la data de 3 septembrie 2014, s-a constatat utilizarea surplusului de suprafețe, spații și încăperi neincluse în contractul de locațiune, fiind astfel diminuată neîntemeiat plata chiriei și prejudiciat bugetul municipal cu 205000 lei.

Explică că la calcularea chiriei a fost aplicat coeficientul K3 de 0,5, pe când urma a fi aplicat 2,5 destinația pentru „bar”, astfel prin aplicarea incorectă a coeficientului, i s-a adus prejudiciu Direcției generale transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău.

Notează că conform prescripției Inspekției Financiare pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova din 30 septembrie 2014, Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău a fost obligată ca până la 30 octombrie 2014, să întreprindă măsuri privind restituirea integrală a prejudiciului cauzat la bugetul de stat, cu obligarea ÎI „Alexandra Ciabaniuc” de a achita suma de 205000 lei, pentru surplusul spațiului utilizat și suma de 230600 lei coeficientul incorect aplicat.

Mai menționează că Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău la 30 septembrie 2014 și ulterior, la 10 octombrie 2014 a expediat somații către ÎI „Alexandra Ciabaniuc” privind achitarea sumelor, care însă au fost lăsate fără răspuns.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 8 alin. (2) lit. f), 9, 10, 11 alin. 81) lit. g), 14, 267, 272, 747, 748, 875-877, 884, 886, 888, 892, 903, 905, 906, 908, 1398, 1416, 1417, 1424 Cod civil, art. 5, 7, 38, 166, 167, 243 CPC, Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspekției Financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1026 din 2 noiembrie 2010 privind organizarea activității de inspectare financiară, Regulamentului gestionării clădirilor, construcțiilor și încăperilor cu altă destinație, decât cea locativ-proprietate municipală, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 4/11 din 26 septembrie 2003.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea de la ÎI „Alexandra Ciabaniuc” în folosul Direcției generale transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău suma prejudiciului de 458709,16 lei și încasarea de la ÎI „Alexandra Ciabaniuc” în beneficiul statului taxa de stat.

Prin hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 16 noiembrie 2016, acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasat de la ÎI „Alexandra Ciabaniuc” în beneficiul Direcției generale transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău suma de 33250 lei, cu titlu de datorie.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

A fost încasat de la ÎI „Alexandra Ciabaniuc” în beneficiul statului suma de 997,50 lei, cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 6 aprilie 2017, a fost admis apelul apelul declarat de către Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău și modificată hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 16 noiembrie 2016, prin majorarea datoriei încasate de la ÎI „Alexandra Ciabaniuc” în beneficiul Direcției generale transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău până la suma de 135575,64 lei și a taxei de stat în beneficiul statului pentru prima instanță până la suma de 4067 lei.

A fost încasat de la ÎI „Alexandra Ciabaniuc” în beneficiul statului taxa de stat pentru instanța de apel în mărime de 3050 lei.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 30 august 2017, recursul declarat de către Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău a fost considerat inadmisibil.

La 13 iulie 2017, ÎI „Alexandra Ciabaniuc” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 6 aprilie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea.

Consideră că prevederile art. 512 alin. (1), 514, 572 alin. (2), 602, 875 Cod civil, aplicate de către instanța de apel nu au relevanță și nu argumentează temeinicia juridică a deciziei adoptate.

Menționează că obligațiile dintre Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău și ÎI „Alexandra Ciabaniuc” au apărut exclusiv în baza contractelor semnate și anexelor atașate, iar obiecții precum că ÎI „Alexandra Ciabaniuc” nu ar fi respectat prevederile contractelor nu au fost aduse nici de către Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău și nici de către instanța de apel.

Relevă că instanțele de judecată ierarhice inferioare nu au stabilit că ÎI „Alexandra Ciabaniuc” a acumulat anumite obligații față de Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău inclusiv care să rezulte din alte raporturi juridice așa după cum prevăd dispozițiile art. 514 Cod civil, de pe urma unui fapt ilicit (delict) sau din oricare alt act susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Indică că instanța de apel într-un mod contradictoriu pe de o parte în motivarea deciziei sale susține poziția primei instanțe, menționând că aceasta corect a luat în calcul mărimea suprafețelor spațiilor închiriate, determinate de

firma specializată în lucrări de cadastru a bunurilor imobile, contrar celor greșite prezentate de către Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău, constatate în urma măsurărilor executate de inspectorii financiari și de poliție, neabilitați cu astfel de competențe, iar pe de altă parte instanța de apel susține că respectivul act de control al Inspecției Financiare din 26 septembrie 2014 este unul administrativ și odată ce nu a fost contestat de ÎI „Alexandra Ciabaniuc”, acesta are valoare juridică aplicabilă.

Consideră eronată concluzia instanței de apel că actul de control al Inspecției Financiare, semnat de inspectorii financiari, ar fi unul atribuit obiectului contenciosului administrativ.

Mai menționează că actul de control al Inspecției Financiare din 26 septembrie 2014 nu a fost adresat și nici prezentat pentru cunoștință ÎI „Alexandra Ciabaniuc”, acesta fiind adresat în exclusivitate Direcției generale transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău.

Susține că instanța de apel greșit a modificat spre majorare suma datoriei la valoarea de 135575,64 lei, contra celei de 33250 lei estimate de către prima instanță.

Remarcă că Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău nu a prezentat alte probe, decât actul de control al Inspecției Financiare, care în final a fost demonstrat odată cu prezentarea dosarelor tehnice aprobate pe toate subteranele, că actul dat înscrie mărimi greșite a suprafețelor închiriate.

Obiectează că instanța de apel susține că suma încasată de la ÎI „Alexandra Ciabaniuc” este cu titlu de datorie, contrar faptului că Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău solicită în acțiune compensarea prejudiciului cauzat.

Susține că prima instanță corect s-a expus asupra argumentului Direcției generale transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău ce ține de aplicarea coeficientului K_3 de 2,5 pentru încăperile utilizate în calitate de „bar”, indicând că, dacă la acest subiect au fost depistate anumite nereguli, atunci acestea îi revin locatorului Direcției generale transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău și respectiv nu pot fi puse în sarcina locatarului ÎI „Alexandra Ciabaniuc”, ori această obligație de calculare a tarifelor de plată a chiriei sunt exclusiv în competența locatorului Direcției generale transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău.

Insistă că instanța de apel a estimat valoarea sumei încasate pentru o perioadă de până la 11 martie 2016, pe când actul de control al Inspecției Financiare în baza căruia Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău își revendică pretențiile, este pentru perioada de până la 26 septembrie 2014.

Consideră că instanța de apel a depășit volumul cerințelor reclamate în acțiune de către Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău.

La 30 octombrie 2017, prin intermediul Oficiului Poștal, Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău a depus

referință prin care a solicitat respingerea recursului declarat de către ÎI „Alexandra Ciabaniuc”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 2 mai 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 119), careva date despre recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 6 aprilie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎI „Alexandra Ciabaniuc” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Este de menționat că nici argumentul invocat în recurs cu privire la faptul că instanța de apel a estimat valoarea sumei încasate pentru o perioadă de până la 11 martie 2016, nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, din conținutul deciziei Curții de Apel Chișinău din 6 aprilie 2017, rezultă indubitabil că suma de 135575,64 lei a fost încasată de la Întreprinderea Individuală „Alexandra Ciabaniuc” în beneficiul Direcției generale transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău pentru perioada 11 martie 2013-31 decembrie 2013 și pentru primele 4 luni ale anului 2014.

Drept urmare mențiunea instanței de apel precum că Întreprinderea Individuală „Alexandra Ciabaniuc” pentru perioada 11 martie 2013-11 martie 2016, datorează Direcției generale transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău pentru chirie o restanță totală în mărime de 135575,64 lei, este o eroare vădită care, poate fi corectată ulterior de către instanța de apel.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către ÎI „Alexandra Ciabaniuc”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către ÎI „Alexandra Ciabaniuc” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Întreprinderea Individuală „Alexandra Ciabaniuc” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță